

3 september 2023 - doopdienst

GODS VERBOND MET ABRAHAM

Genesis 15

Het was wel vreemd afgelopen maandagavond, toen ik samen met Ruth bij Mark en Lianne op doopbezoek was. We hebben toen veel met elkaar over de doop gedeeld, maar degene om wie het ging, Job, lag op de arm van Lianne diep te slapen. Hij heeft er zelf weinig van meegekregen ... En nu is hij vanmorgen gedoopt. God heeft in de doop Zijn belofte van trouw, liefde en redding over hem laten uitspreken..., maar Job lag weer gewoon nietsvermoedend in de armen van zijn moeder... Het doet mij denken aan Abraham, over wie wij zojuist hebben gelezen. De doop verwijst namelijk naar het verbond dat God lang geleden met Abraham heeft gesloten. Maar op het moment dat God Zijn verbond met Abraham sloot, lag Abraham ook te slapen. Een diepe slaap, zo vertelt de Bijbel. Heel vreemd.

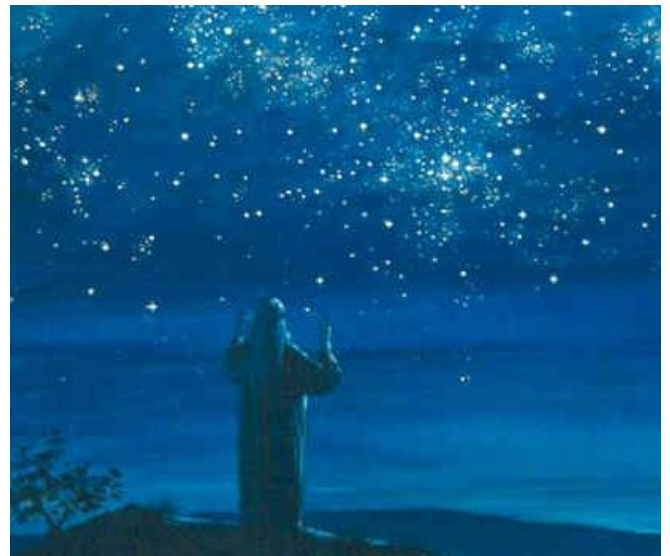
In het dagelijks leven kan dat niet eens: als je in het gewone leven een verbinding aangaat – een baan bij een bedrijf, of een hypotheek bij de bank of een huwelijk – dan moet je er heel goed bij zijn. Opletten op de kleine lettertjes bij het contract dat je sluit. En je bruid zal het ook niet zo prettig vinden als je tijdens de huwelijksvoltrekking in slaap bent gevallen... Maar de doop – de grootste verbinding die je in je leven kunt aangaan – kan je blijkbaar slapende ontvangen. Nu, dat zal ik straks uitleggen. Maar onthoud alvast dit: het gaat vanmorgen dus over de belangrijkste en mooiste verbinding die je in je leven kunt aangaan. Mooier dan een huwelijksverbond, of je droombaan, of de hypotheek voor je eerste huisje, het gaat vanmorgen over nog veel grotere dingen.

Maar ik moet eerst iets uitleggen over dat verbond dat God met Abraham sluit. Want we hebben dingen gelezen, die mogelijk heel vreemd in de oren hebben geklonken. Abraham moest een aantal dieren slachten en die in twee helften uiteen leggen... Nou, laten wij eerst beginnen bij de aanleiding hiertoe: Abraham vond het gewoon bijzonder moeilijk om te geloven wat God allemaal zei. God had hem een groot nageslacht beloofd – een enorm grote familie zou uit hem voortkomen – en God had hem land beloofd – ‘hier op deze grond zal jouw volk mogen wonen – maar daar stond Abraham in ergens 2000 voor Christus, behoorlijk op leeftijd gekomen, zonder kind en zonder een centimeter eigen grond. En dan ‘gewoon maar geloven..., vertrouwen op die God?’

Nu, wat betreft zijn nageslacht, liet God daarom het volgende aan Abraham zien. Abraham moest in de nacht naar buiten gaan en naar de sterren kijken. Nu, wij kunnen soms heel veel sterren zien, maar toen in het Midden-Oosten, zonder al onze buitenverlichting, was het waarschijnlijk nog veel indrukwekkender: zo talrijk zal zijn nageslacht zijn, niet te tellen, zoals die ontelbare sterren.

Nou, dit gedeelte van wat God had beloofd, is in ieder geval uitgekomen. Abraham heeft inderdaad toch nog een zoon ontvangen... en uit die zoon is ook een volk ontstaan, het volk Israël... en inmiddels zijn er

miljoenen, miljarden geestelijke kinderen van Abraham, mensen die ook in de God van Israël geloven en bij deze God willen horen. Ook vanmorgen is weer eentje aan dat grote volk van Abraham toegevoegd, een kleine ster tussen die miljarden sterren: Mark en Lianne hebben ook hun derde zoon bij het doopvont gehouden, omdat zij het grote verlangen hebben dat ook Job bij deze God mag horen. Zoals zij in hun doopbrief aan Job hebben geschreven: ‘wij zijn dankbaar dat jij bent gedoopt met zoveel mensen erbij, zodat iedereen kan zien dat ook jij bij Gods familie mag horen. Eén familie, uit die ene gelovige van heel lang geleden, Abraham.... Een wereldwijde familie van broertjes en zusjes, vaders en moeders, niet te tellen zoals de sterren.’ U was er zojuist getuige van dat die woorden uit de Bijbel van 2000 jaar oud, zijn uitgekomen.

Nou, zo hielp God Abraham om over die eerste geloofshobbel te komen: hoe kon hij geloven dat hij op zijn leeftijd nog nageslacht zou ontvangen en tot een groot volk zou uitgroeien...? ‘Kijk eens naar de sterren die Ik heb gemaakt. Zo talrijk zal jouw nageslacht zijn.’ Maar dan die tweede geloofshobbel: hoe kon hij geloven dat die belofte van een groots land werkelijkheid zou worden, terwijl hij nog geen centimeter land in zijn bezit had en nog steeds een vreemdeling (asielzoeker) was in dat land waar hij verbleef...? Nu, God geeft Abraham een opdracht. Hij moet een aantal dieren uit zijn grote veestapel nemen en die slachten. Hij moest die dieren in tweeën splijten. (Alleen die twee duiven niet, want dat gaat wat moeilijk bij vogels.) Waarom dit? Nu, dit was de manier waarop vroeger in het Midden Oosten belangrijke contracten werden gesloten en afspraken werden gemaakt. Men legde een – noem het maar – een bloedstraat aan, een pad tussen de geslachte dieren in, waarvan zowel links als rechts dus een helft van het dier lag. De partijen die de afspraak met elkaar maakten, of een verbond sloten, gingen door die straat, tussen die geslachte dieren heen. De beide partijen vormden op dat moment een eenheid, zoals die dieren – links een helft en rechts een helft – een eenheid vormden. En ze beloofden elkaar plechtig: ‘als ik mij niet aan de afspraken houd, laat er met mij gebeuren, wat er zojuist met deze dieren is gebeurd.’ Met andere woorden: ‘je mag mij zoals deze dieren slachten, als ik uit onze verbinding stap en mij niet aan de afspraken houd.’

Verderop in de Bijbel, in Ezechiël 34, zien wij zo'n afspraak in praktijk. Jeremia houdt daar een preek tegenover de leiders van het volk die totaal niet naar God hebben geluisterd. God laat vanwege Zijn woede Jeremia dan zeggen tegen die leiders: 'Ik zal de mannen die mijn verbond hebben overtreden, die de woorden van het verbond dat zij voor Mijn aangezicht gemaakt hadden, niet gestand hebben gedaan, (Ik zal ze) maken als het kalf dat zij in tweeën hebben gesneden en tussen de stukken waarvan zijn zij doorgegaan...' Maar ook buiten de Bijbel zijn er voorbeelden van zulke contracten, verbintenissen uit die tijd.

Nou, zo'n manier van contract sluiten hoeft u wat mij betreft niet mooi te vinden. Nee, dat staat heel ver van ons leven en beleven af. Maar wat is het bijzonder mooi *wat God hiermee wil zeggen...*, tegen Abraham..., maar ook tegen Job die zojuist in dat verbond met God is opgenomen. Laten wij daar nu naar gaan kijken:

Allereerst dat God überhaupt een verbond met Abraham sluit. De grote God – ik kan niet omschrijven hoe groot en hoe heilig en ontzagwekkend God is – Die een verbinding met mensen wilt aangaan. Een verbond. Een verbintenis. Een contract. Nee beter: een relatie. Ja, zo hecht en zo echt, zoals die beide helften van de dieren bij elkaar horen: 'wij horen bij elkaar', zo zegt God tegen je. Wij horen zo echt bij elkaar, zonder Mij ben je maar half.'

God wil - ik zou haast zeggen - een deel van u zijn. Zoals die twee helften van die geslachte dieren bij elkaar horen. God heeft al bij je doop verteld dat je echt bij Hem hoort en Hij bij jou. Ook al lijkt het helemaal misschien niet te passen bij hoe je er nu in staat, wat je er allemaal over denkt of juist niet aan denkt, wat je er nu van voelt of merkt. Die twee helften: samen één. Zo sterk wil God verbonden met je zijn.

Maar misschien vind je dat allemaal best wel vaag klinken... of misschien merkt u er op dit moment bijzonder weinig van. Nou, het gaat ook niet zomaar... Want terwijl Abraham de voorbereidingen heeft getroffen voor deze verbondssluiting, komen er roofvogels eraan. Ja, logisch: als je dieren slacht en je legt die kadavers zo open en bloot op het land..., dan is het geen verrassing dat er roofvogels op afkomen... Heel de dag, tot de zon onderging, loopt Abraham die beesten weg te jagen. Zou hij zich niet af hebben gevraagd: 'wat ben ik nou aan het doen?' Sta ik daar een beetje te geloven en te vertrouwen en ondertussen al die beesten weg te jagen...Beeld ik het mij niet allemaal in over God? Want ja, waar is God dan?

Dat God een verbinding met u wilt... dat Hij echt verbonden met je wil zijn..., soms moet je daar echt voor vechten om in te kunnen geloven. Soms proberen allemaal roofvogels dat mooiste van je leven weg te pikken. Soms moet je al die gedachten van je afslaan om echt op God te vertrouwen.

Roofvogels: in de tijd van de Bijbel stonden deze beesten symbool voor andere goden. Voor machten en krachten die invloed op je leven probeerden te hebben. Nou, ook gewoon nu in 2023 zijn er enorm veel machten en krachten die invloed op ons hebben en je weg proberen te houden van dat echt verbonden zijn met God. Het kan een ziekte zijn, maar ook gewoon je gamen. Het kan je geloofstwifel zijn, maar ook gewoon

je fijne, drukke leven. Het kan groepsdruk zijn, maar ook mensen in de kerk waar je je aan irriteert. Het kan van alles zijn. Maar ik hoop dat je net zoals Abraham je niet laat ontmoedigen door al die vogels die jouw geloof proberen weg te pikken en die steeds weer terugkomen, maar dat je net zoals Abraham alles eraan doet om die verbinding met God vast te houden, ook al loop je soms zoals Abraham heel de dag te ploeteren, terwijl God heel lang op Zich lijkt te laten wachten...

Maar dan..., Abraham valt moegestreden in een diepe slaap. Of het staat er nog iets anders: er viel een diepe slaap op hem. Alsof God hem met een deken van diepe slaap toedekte en hem rustig liet slapen. En dan wordt het heel erg donker. Een grote, schrikwekkende duisternis, zo vertelt de schrijver van het boek Genesis. En vervolgens... wat ziet Abraham in zijn droom, visioen, of is hij misschien wakker geworden? Abraham ziet in die diepe duisternis die gekomen was rook en vuur. Wat heeft dat te betekenen? God verschijnt in macht en majesteit, God verschijnt in al Zijn grootsheid en heiligheid. En als God verschijnt - God-een-en-al-licht - dan wordt werkelijk alles donker vergeleken bij Hem. Zo een en al licht en heerlijkheid is God.

Dat vind ik wel belangrijk om bij de doop te zeggen. Het is nogal wat, wat er zojuist is gebeurd hier bij het doopvont. In de kerk noemen wij het doopbediening dan ook de *heilige doop*. Er zit niets magisch aan hoor! Wij doen niet aan bijzondere rituelen en beschikken niet over buitengewone krachten. Maar de God Die Zich in de doop met ons en onze kinderen verbindt..., Die is zo groot, zo heilig, zo vol van majesteit en heerlijkheid... En daarmee wordt de doop tot een ontzagwekkend gebeuren. Eigenlijk niet bevatten.

Als je gedoopt bent, dan moet je daar maar vaak bij stilstaan: je bent verbonden met zo'n ontzagwekkende God..., met de God Die er altijd al was en altijd zal zijn..., de God Die alles in handen heeft..., de God Die wij nooit helemaal zullen kunnen bevatten of begrijpen..., de God waarvoor wij eigenlijk niet eens kunnen bestaan met al onze gebreken, schuld en schaamte, maar Die tegelijkertijd zonder ons niet verder wil... Zal je daarom met eerbied met deze God omgaan in je dagelijkse leven? Zal je je doop, je verbinding met Hem, echt serieus nemen? En alle duisternis die er is, alles wat het daglicht niet kan verdragen, breek ermee. Stop ermee. Want deze God is een en al licht.

Rook en vuur... Met dezelfde tekenen verscheen God ook later op de berg Sinaï aan het volk Israël. Wat was het volk toen bang geworden voor deze God. Maar dat hoefde niet. Nee, God wilde een verbinding met Zijn volk, een verbond van liefde en trouw..., maar dat vroeg wel diep ontzag en liefde van Zijn verbondsvolk.

Maar dan... dan het allermooiste: dat vuur en die rook gaan vervolgens tussen die geslachte dieren door. *God* gaat in Zijn bijzondere verschijning door die geslachte dieren heen! En Abraham, de andere partij van het verbond? Tja, Abraham lag te slapen... Maar tijdens zo'n verbondssluiting met geslachte dieren moeten toch beide partijen door die dieren heengaan? Ze moeten zich toch beide aan de afspraken houden? Klopt. Maar hier zegt God: *Ik* zal de verantwoordelijkheid nemen voor onze verbinding, onze relatie, ons verbond. Je kunt helemaal op Mij aan. Ik sta ervoor in. Ik beloof het. Je

kunt Mij – hoe menselijk maakt God het aan ons duidelijk – je kunt Mij er op afrekenen.

Nu, dat vind ik het allermooiste van de doop. Job en Abraham, ze lagen allebei min of meer te slapen toen God Zich klein maakte, toen God heel dichtbij kwam en beloofde: 'Ik zal er alles aan doen om dat verbond, die verbinding met jou vast te houden.' Dat is het wonderlijke van het verbond met God: God staat er voor in! Niet wij nemen initiatief, maar God. God is ons voor. Het is Zijn keuze, Zijn trekkende liefde. God is ons voor. En God gaat ons voor. God gaat voor ons, die geslachte dieren door.

Hoeven wij dan niets te beloven, niets te doen? Nou ja, Abraham moest wel geloven, gehoorzamen, vertrouwen. Als je een verbinding met iemand aangaat, maar je vertrouwt die ander niet of je gaat gewoon je eigen weg..., tja, dan kan je het geen verbinding noemen natuurlijk. Dat is zo in het dagelijks leven, in welke relatie dan ook, dat is helemaal zo bij God: als je gewoon je eigen weg blijft gaan..., of als je niet helemaal op God vertrouwt..., dan gaat die relatie met God kapot. Of dan stelt het gewoon niets voor. Natuurlijk moest Abraham geloven, vertrouwen, gehoorzamen. Daarom moesten Lianne en Mark ook zojuist ook beloven dat ze Job zouden meenemen op die weg van geloof en vertrouwen. Ze hebben dat ook in hun doopbrief aangegeven, ik citeer: 'Job, wij zullen jou hierbij helpen zoveel wij kunnen. Maar weet dat ook wij niet alles begrijpen. Met God bij ons hoeven we niet alles te begrijpen, maar kunnen we vertrouwen op Zijn kracht'. En straks zal Job zelf ook moeten gaan ontdekken hoe hij dicht bij God kan leven zonder dat zijn ouders alles zullen voorkauwen. Zo moeten ook de andere jongeren van onze gemeente steeds meer zelf die vertrouwensband met God gaan opbouwen. Maar... *het hangt gelukkig niet van ons vlekkeloze vertrouwen en onze stipte gehoorzaamheid af!* God rekent ons daar gelukkig niet op af. Vergeet dat nooit! Want Abraham hoefde niet door die geslachte dieren te gaan. Abraham zou daarom ook niet afgerekend worden op zijn fouten, zijn misstappen, zijn teleurstellend zwakke vertrouwen, zijn vragen, en wat dan ook... God nam de consequenties voor Eigen rekening.

En dat zie je steeds weer in de Bijbel terugkeren: het volk Israël dat twijfelde, maar *God* die vasthield. Het volk dat de moed in de schoenen zonk, maar *God* Die toch doorging en aanmoedigde. Het volk dat een eigen weg ging en uit de verbinding met God stapte, maar *God* Die hen achterna liep en weer terugtrok. En middenin de Bijbel: de wereld die helemaal vast was gelopen met God, maar *God* Die in Jezus kwam en een totaal nieuw begin maakte. Als een offerdier werd Jezus geslacht, conform de afspraken van de verbondssluiting met Abraham: als iemand zich niet aan het verbond houdt, laat er dan met hem gebeuren wat er met deze dieren is gebeurd. Had God Zich niet aan de afspraken had gehouden? Zeker wel, God was trouw aan Zijn verbond. De eeuwen door. Tot nu toe. Dat was niet het probleem. Het probleem was die andere partij, dat waren die mensen, dat waren wijzelf die steeds maar uit die verbinding met God stapten, ons vertrouwen kwijt waren, of eigen wegen dachten te moeten gaan. *Maar God liet het Zichzelf aanrekenen.* Want Hij was alleen die bloedsstraat doorgegaan, toen Abraham lag te slapen en had daarmee aangegeven: je kunt het Mij aanrekenen, als het verbond kapot gaat. Ik sta voor dit

verbond in! Nu, God heeft het Zich laten aanrekenen, toen wij mensen uit de verbinding met God stapten. God heeft de straf Zelf gedragen. God heeft Zijn verbondssluiting zo serieus genomen... met alle gevolgen van dien... Pasen, Jezus gekruisigd... want zo ging het Hem aan het werk om dat verbond met u en mij, met Job en alle andere gezinsleden vast te houden.

Ik sluit af met een vreemde vraag: zou je slapend rijk willen worden? ... Grote kans dat het je in het dagelijks leven niet gaat lukken... Maar hier in de kerk, bij God, kan het wel. Kijk maar naar Abraham. Kijk maar naar Job. Het allermooiste, die verbinding met God mochten Abraham en Job slapend ontvangen. En die verbinding – die zekerheid, die liefde, die trouw van God, voor leven en sterven – dat verbond met God, maakt rijk. Bijzonder rijk. Zelfs als je niets hebt, dan kan je dan toch nog rijk zijn.

Vorige week vertelde een Oekraïense christen in een dienst in Houten, waar ik ook mocht voorgaan. Hij vertelde aan de gemeente dat hij bij een vriend in Amerika was geweest die hem zijn huis liet zien, zijn Ferrari..., wat was die vriend trots. En later was deze Oekraïense christen bij een vrouw op bezoek, die woonde in een soort grot, met twee zonen die verslaafd waren aan de Wodka en zelf ziek. Maar deze vrouw getuigde van Jezus. Je zag iets in haar ogen, wat die vriend met zijn Ferrari niet had. Die vrouw wist van God, *God* Die alles had gegeven om met haar verbonden te zijn en te blijven. Nou, dat maakt rijk. Zelfs slapend rijk.